
Výzkumná data v publikacích

Sdílení podkladových dat k publikacím patří k dobré praxi z důvodu možnosti ověření publikovaných výsledků a řada akademických časopisů již po autorech požaduje, aby podkladová data sdíleli. Je proto dobrou praxí, aby součástí každého publikovaného článku bylo prohlášení o dostupnosti výzkumných dat, většinou označované jako data availability statement.

Data availability statement

Data availability statement slouží k informování čtenářů o dostupnosti podkladových dat, která byla použita v reportované studii.

Data availability statement naopak neslouží k popisu procesu sběru dat nebo jejich analýzy.

Jak napsat data availability statement

Data availability statement (DAS) by měl obsahovat informace o tom, jak získat přístup k datům souvisejícím s reportovanou studií, včetně přímého **odkazu na tato data**, ideálně prostřednictvím **perzistentního identifikátoru**. Pokud není nutné přístup k datům omezit, vyvarujte se uvádění „data available upon request“.

V případě, že data přístupná být nemohou nebo je přístup k nim omezen, mělo by být v prohlášení uvedeno, proč je přístup omezen a za jakých podmínek mohou jednotliví výzkumníci přístup získat, pokud je to vůbec možné.

Data availability statement může vypadat například následujícím způsobem:

Typ přístupu	Návrh textu
Při tvorbě článku nebyla použita žádná data	Data sharing is not applicable to this article as no datasets were generated or analysed during the current study.
Data jsou obsažena v článku a/ nebo doplňujících materiálech	All data generated or analysed during this study are included in this published article [and its supplementary information files].
Data jsou otevřeně přístupná	The datasets generated during and/or analysed during the current study are available in the [name] repository, [persistent web link to datasets].
Přístup k datům je omezen	The datasets generated during and/or analysed during the current study are not publicly available due to [reason why data are not public] but are available from the corresponding author on reasonable request [contact email to the author].
Vlastníkem dat je třetí strana	The data that support the findings of this study are available from [third party name] but restrictions apply to the availability of these data, which were used under license for the current study, and so are not publicly available. Data are, however, available from the authors upon reasonable request and with permission of [third party name].

Sdílení dat s recenzenty

Pokud chcete nebo na základě požadavku časopisu potřebujete sdílet podkladová data s recenzenty a zároveň je nechcete sdílet veřejně před publikací článku, můžete využít možnost **sdílení prostřednictvím soukromého odkazu**, který vložíte do data availability statement při zasílání článku do časopisu.

Tuto možnost nabízí například obecný repozitář **Zenodo** prostřednictvím kombinace omezeného přístupu k datům (restricted access) a funkce **Link sharing**, obecný repozitář **Figshare** prostřednictvím funkce **Private links** nebo platforma **osf.io** prostřednictvím **View-only link**.

Po přijetí článku k publikaci pak data v repozitáři zveřejněte a při závěrečné editaci článku **nahradte v prohlášení soukromý link trvalým odkazem na zveřejněná data.**